

Prof. dr. Flip de Kam

Voer voor belastingbetalers

Boeksignalement: hoe politici
over uw geld beslissen

Door Redactie WvF

03-09-2026

Fiscaliteit Profiel

De meeste Nederlanders betalen belasting. Dat geldt ook voor filantropen en bestuurders van vermogensfondsen. De 'blauwe envelop' is vaak een bron van stress. De economen Flip de Kam en Jan Donders beschrijven fiscale geldstromen in een nieuwe publicatie op aanstekelijke wijze.

Hun boek bevat talloze aardige weetjes. De eerste vijf maanden van het jaar werken belastingplichtigen voor de Belastingdienst. De belastingdruk is gemiddeld 40% van het inkomen. Of deze: Onderzoek van het Centraal Planbureau laat zien dat het belastingstelsel, anders dan meestal gedacht, per saldo niet progressief uitpakt. Huishoudens met de laagste inkomens zuchten onder een hogere belastingdruk dan huishoudens met topinkomens.

Nederlanders betalen belasting van de wieg tot het graf. Op babyvoeding zit btw en pensioeninkomen is tot de laatste snik belast. De beeldvorming over belasting betalen strookt niet altijd met de werkelijke gang van zaken. Nederlanders met een laag inkomen onderschatten hoeveel belasting zij betalen. Landgenoten met een hoog inkomen onderschatten juist hoeveel ze aan de overheid afdragen.

Rondpompen of verzuipen

De overheid haalt in 2026 bij huishoudens en bedrijven € 535 mrd op via belastingen, sociale premies en andere betalingen. Daarnaast leent zij € 32 mrd van beleggers in staatsobligaties. Het totaal opgehaalde bedrag komt uit op € 567 mrd. Bijna al dat geld gaat weer retour naar huishoudens en bedrijven. Een klein deel – € 21 mrd – vloeit naar het buitenland. Om precies te zijn naar Brussel en minder ontwikkelde landen.

Het financiële tweerichtingsverkeer tussen de particuliere sector en de overheid bewerkstelligt een enorme herverdeling van het in Nederland verdiende inkomen, schrijven De Kam en Donders. ‘Laatdunkend wordt soms gesproken over “het rondpompen van geld”. Maar zonder omvangrijk en actief overheidsingrijpen bij de verdeling van inkomens en vermogens zouden honderdduizenden huishoudens financieel “verzuipen”.’

Arbeid versus kapitaal

De overheid streeft naar een ‘redelijke’ inkomensverdeling. Politici denken verschillend over de vraag hoe die inkomensverdeling eruitziet. Intussen legt een vergelijking met de situatie in andere landen meedogenloos bloot dat Nederland arbeid in verhouding zwaar belast, terwijl de fiscus kapitaal en vermogensinkomen ontziet. Econoom Piketty kwam in 2014 al met een analyse van de groeiende economische en sociale ongelijkheid in de moderne wereld.

De Nederlandse overheidsfinanciën zijn op dit moment niet houdbaar, waarschuwen De Kam en Donders. Om alle overheidsvoorzieningen tot in lengte van jaren overeind te houden zijn in de toekomst bezuinigingen nodig, of moeten de belastingen omhoog. Hoe langer wordt gewacht met het alsnog houdbaar maken van de overheidsfinanciën, hoe groter de ingrepen zullen zijn waarmee toekomstige generaties te maken krijgen.

Algemeen belang

Functioneert de democratie naar behoren, dan houden Kamerleden bij al hun beslissingen over de belastingen en de uitgaven rekening met de wensen en voorkeuren van de Nederlanders. Maar politici in Den Haag en op gemeentehuizen opereren in een versnipperd politiek landschap. Ze hebben vaak grote moeite om het algemeen belang boven partijbelangen te stellen. Over dit en meer is veel interessants te lezen in *Aan de belastingbetalers van Nederland. Hoe politici over uw geld beslissen* van De Kam en Donders.

Zie: <https://www.walburgpers.nl/nl/book/9789464567113/aan-de-belastingbetalers-van-nederland>

Abonneer je op ons gratis Journaal:

E-mail adres

Schrijf je in